

GAZETA WARSZAWSKA

We SRZODĘ DNIA 19. PAŹDZIERNIKA ROKU 1791.

Z Warszawy d. 19. Października.

SESSYA SEYM: CCCCLXXX.

Dnia 14. Października.

Po Zgajeniu Sessyi przez JP. Marszałka Konfed: Kor: JP. Weyßenhoff Posel Inlantki, jako zasiadający w Deputacyi Konstytucyney, czynił explikacyę, z jakowych powodów nastąpiły poprawy y odmiany w Projekcie o Kommissyi Skarbowey. Po zakończeniu tej Explikacyi, niektorzy ielzcze z Seymujących dopraszali się, ażeby dalże mogły nastąpić odmiany y poprawy w podanym od Deputacyi Projekcie.

I. PP. Wołyńscy Posłowie, na mocy Instrukcyi swoiey, dopraszali się o rozwiązanie tej Kwestyi: Czyli mają być dwie oddzielne Kommissye Skarbowe, czyli obie w jedną połączone? II. PP. Połowie Litwscy stawiali z Oppozycyą przeciw łączeniu dwóch Skarbów w jeden, dopraszając się o Oddzielną dla Skarbu swiego Kommissyę.

Gdy długie nad tym zachodziły Spory, zaczęmy końcem dalższego porozumienia się y uczynienia ielzcze niektórych popraw w Projekcie,

podanym, Sessya Solwowaną została na Poniedziałek następujący na godzinę 10. to jest na dzień 17. Października.

Z Frankfurtu d. 26. Wrześ: Posel Francuski naydujący się w Genuy, na de drzwiami Mieszkania swego kazał prócz Herbu Francu: zawieść wyobrażenie Geniusza Wolności z napisem: **Narod, Prawo, y Krol. Genuenccy** zastanawiają się często y w znaczney liczbie przed tym Domem przypatrują się temu wyobrażeniu; Posel zaś Hiszpański miał Rzpltey Genuenckiey oświadczyć nieukontentowanie swiego Dworu z tej okazji, deklarując, że jeżeli Rzplta temu nie przeszkodzi, tedy rzeczony Dwor, Rzpltą z dawnemi swemi pretensyami zostawi na

dyskrecyi Gabinetu Sardyńskiego.

Z Berlina d. t. Paździ: Zawczora wieczorem z okazałością wielką odprawił się u Dworu Slubny Akt Królowey Fryderyki z Angielskim Królewicem Xiążęciem de York w obecności Królestwa Jhmciów y całej Familii Królewskiej.

Francuski Posel Pan de Moutier obwieścić kazał, ażeby ci, którzyby do niego iaką pretensją mieli, zgłosili się naypoźniey dnia 5. Października, gdyż rzeczony Posel, iak powiadaią, do rychłego ztąd odjazdu swego, iuż ma czynić dyspozycye.

Z Paryża dnia 26. Września. We Czwartek wieczorem, Król odebrał Listy od Braci swoich, Hrabiego Prowancyi y Hrabiego Arzezyi. Nazaiutrz głośzono, iakoby Król niecheiał przyjąć owych Listów, y zapewnił, iż żadney Korrespondencyi z Braćmi swemi nie chce mieć dopóty, dopóki oni do swych obowiązków nie powrócą, y do Kraiu nazad nieprzyjadą. Ale wiemy teraz, iż pogłoska ta, rzucana była bez fundamentu, y że Bracia Królewscy przystali swą Protestacyą przeciwko Królewskiemu przyjęciu Konstytucyi.

Pan de Bougainville nie przyjął Urzędu Morłkiego Ministra, poczym Król, ów Urząd Panu le Hoque konferował. Pan le Hoque był niegdyś Sekretarzem Poselstwa w Carogrodzie, a poźniey zażywano go iako Kommissarza przy wymienieniu Woieniennych Jeńców między Francją y

Anglią w Departamencie Morłkim.

Krzętaią się teraz nowomodnym urządzeniem dawnego Orderu S. Ludwika. Wstęga Orderowa zostanie czerwona; ale z Krzyża Orderowego odeymą Obraz S. Ludwika, y na to miejsce wyobrażenie Szpady umieszczą. Zawiedliśmy się na naszym rozumieniu, że zamiast S. Ludwika, wsadzą Ubóstwionego od nas z tak wielkim kosztem Woltera. Ozdoba ta Woienna, będzie spolna y dla dawniejszych Kawalerów S. Ludwika, y dla dawniejszych Kawalerów Woyskowej Zasługi. W Kancellaryach Ministrów, mającym Order S. Ludwika, nie daią iuż tytułu Kawaler Orderu S. Ludwika, ale tak ich zowią: Pan N. Ozdobą Woienną zaszczycony.

Na ostatnich Targach w Gonesse, Corbeil, Melun, &c. wielka była wrzawa z okoliczności niedostatku Zbożowego, y nie bez przyczyny lękaią się ztąd skutkow nieszczęśliwych. U nas tu w Paryżu nie ustała ieszcze Fermentacya między Ludem, który domagać się nieprzeftaie, ażeby Narodowe Zgrom: przed roziechaniem się swoim, koniecznie zdało sprawę z pieniędzy Skarbowych. Pan de Montesquiou, dwie części swych Rachunków iuż wydrukował, y resztę do druku podać obiecuie. Czy to zaspokoi umyśli Ludu? czas pokaże.

W Sobotę, Konstytucyiny Biskup Paryski Xiądz Gobet, oddał Królowi swóy List Pasterski, z okoliczności Królewskiego przyjęcia Konsty-

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

W. SRZODĘ DNIA 19. PAZDZIERNIKA R. 1791.

Z Warszawy dnia 19. Października.

SESSYA SEYMOWA CCCCLXXXI. Dnia 17. Października.

Po Zagaieniu Sessji Seymowej przez JP. Marszałka Seymowego, czytał JP. Sekretarz Seymowy Projekt o *Kommissji Skarbowej* z nowemi ielsez uczynionemi odmianami y poprawami od *Deputacyi Konfitycyney*; po którego przeczytaniu, powstały znowu spory też same, które były y na zeszłych Sessjach względem złączenia Skarbu *Litewskiego* z Skarbem Koronnym, *pro y contra* liczne były oświadczone zdania.

Gdy iak na jedną, tak y na drugą stronę iednomysłność nie zachodziła, JP. *Potocki Lubelski* w Głosie swoim oświadczył, iesliby niezaspokoilo *Provincyi Litewskiej*, gdyby zawarawanym zostało, że równa zawsze będzie liczba, tak Ministrów, iako y *Kommissarżów Skarbowych* z *Provincyi Litt.* iakowa będzie y z *Korony*.

Ten Wniosek, zdawał się nieco rozróżnione zaspokoić umyśli; atoli Król Jmć przełożywszy, ażeby nad tym, na *Provincjonalney* naradyno się *Sessji*, y tę rzecz wzięto do rozważy, *Sessją Seymową* zafolwował na Czwartek następujący, to iest na dzień 10. Października.

Z *Krakowa* d. 6. Paździer: Dziś w Oktawę Imienin *Xiążęcia Jmci Prymasa, Prezesa Kommissji Edukacyney, Szkoła Główna Koronna* otworzyła po zakończonych *Wakacyach* bieg *Nauk*, nayprzed z rana przez *Wotywę w Kościele Akademickim* w przytomności wszystkich *Nauczycielów y Uczniów* śpiewaną; a po południu przez *Sessją publiczną* złożoną; na której JP. *Smaddecki* *Prezes Collegii Thyfici*, iako *Professor Astronomii*, z okazji dokonczony *Fabryki Obserwatorium Astronomicznego*, czytał *Dyffertacya* o robotach zachodzących w tymże *Obserwatorium*, gdzie wszystkie gatunki *Obserwacyi ciał Niebieskich* na różne *Klasy* podzielone wyliczył, opisując użycie ich w dochodzeniu praw biegu, wielu fenomenów *Fizycznych*, w poznaniu budowy *świata figury*, rozległości *ziemi*, y różnych na niey odmian; wreszcie w doskonaleniu *Geografii* tak całej *ziemi*, iak szczególnaych tey *Kraioów*. Mówił potym o *Obserwacyach Meteorologicznych*, z których ważne pożytki na *Kray nasz* z poznania iego *temperatury y klimatu*, w *Rolnictwie, Handlu, Ekonomii Publiczney*, Iplynąć mogą.

Z *Hagi* d. 1. Paźdz: *Wiadomości z Szwajcaryi* donoszą, że wszyscy niemal *Rządy Kantonow* nieprześciągają czuwać nad tą częścią *Ludu*, która zbyteczne do *prawideł Francuskich Wolności y Praw Człowieka* przywiązania pokazuje. Jak w tey okoliczności postępuje sobie *Rząd Bernencki*, z następującego *Listu* poznać można:

„*Wypis z Listu z Berny* d. 21. Wrześ: *Przedstawienie* *Przedstawicieli* *Ludu* w *Kraju de Vaud* zażyte, pomyslnie *sprawują* skutki *Wyflane* z *Berny* *Korpusu Infanteryi, Dragonii, y Strzelców*, z *liczną Artyleryą*, pod *Kommandą* *Marszałka Polnego D'Estach*, stało aż do dnia 9. *Września* przy *Payerne*. Już na owym miey-

ten buntownicze Pisma między Żołnierzy rozrzucono; ale schwytano jednego z takowych do Buntu podżegaczów, w kaydany okuto, y do *Berny* odesłano. Dnia 9. Września ruszyło Wojsko do *Moudon*. Mieszkańcy po Wsiach, dawali władzie dowódy niewątpliwie wiernego przywiązania swego do *Rządu Kraiowego*; lecz Osoby Magistratowe w Miałeczkach mniejszych, uślawicznie tylko o *Oświeceniu Ludu* rozprawowały. Stawiano zatem przy ich Domach Żołnierzy dziesiąć razy więcej niż zwyczajnie. Jeden z Magistratowych małego Miałeczka *Moudon*, mający w swym Domu 55. Żołnierzy Kwaterą rozłożonych, uślawił tym Domownikom swoim dawać *Naukę Oświecenia*; za co sówite po boku wziąłszy uderzenia, naostatku z domu uciekł. Tymczasem Deputowani z *Rady Berniejskiej*, Inkwizycye swoje popierali. Dwóch Oświecicieli przykowano tam w obecności mnogiego Ludu na Statkach harmatami osadzonych, y transportowano do Zamku *Chillon*, gdzie ostateczny dla siebie odbiorą Wyrok Sądu. Jednego *Filozoficznego Zwodziela* Ludu, schwytano w małym Miałeczku *Niemieckim* przy *Bernie*, y na rok ieden areztu do Fortecy *Arburg* odesłano. Dnia 16. Września ukazało się *Niemieckie Korpus Wojska* na górach przy Mieście *Lausanne*, y potroynym z harmat wystrzeleniem dało znać o swym przybyciu, dopiero do Miasta weszło, y na placu przed Ratuszem zgromadziło się. W obliczu wszystkich Mieszkańców Miasta *Lausanne*, nabitó tam wszystkie harmaty Kartaczami, rozłożono je po różnych Miasta stronach, y Kanonierów z lontami zapalonymi przy nich postawiono. Całe Korpus Wojska z 2,000. ludzi złożone, rozkwatowało się po Mieście, a *Filozoficznym Przyjacielem Demokracji*, w dzieściera więcej Żołnierzy nad zwyczaj, do ich Domów naznaczono. Adwokat *Cart z Morges*, y drugi *Oświeciciel Ludu* zowiący się *de la Harpe*, ucieczką usunęli się. Deputowani *Bernejscy*, należycie umocowani, przybyli już do *Lausanne*, gdzie Indagacye swoje rozpoczęli. Wielu z *Filozoficznych Zwodzieli* Ludu Miasta *Lausanne*, już w więzieniu osadzono, y jednego, który był uciekł do *Genewy*, *Genewczycy* sami wydali nazad. Ten to cały jest skutek owego *Francuskiej Wolności Festynu*, który w Mieście *Lipcu* bieżącego roku od sześciuset Mieszczan po Miałeczkach w Kraju *de Vaud* był obchodzony. Autorami wszelkiego tego mniemanego *Oświecenia Ludu*, y wszystkich tych zamieszeków, są zepłowani Adwokaci, włączące się Bankruty, Fanatyczni Literaci, y ze dwie Osoby do *Francuskiej Propagandy* należące. „

Z *Koblencz d. 24. Wrześ.* Kuryer CesarSKI miał potwierdzić tę wiadomość, że wszystkie Mocarstwa przystąpiły do Związku między *Leopoldem* y *Fryderykiem Wilhelmem* względem *Francyi*, y tenże Związek przyjęty y podpisały. Na mocy tego, przywołali ciż Monarchowie z *Paryża* nazad swoich Posłów, którzy do *Akwisgranu* zgromadzić się mają na Kongres, dla naradzenia się względem przedsięwzięcia w tej mierze kroków dalszych. Atoli ta wiadomość wielkiego potrzebuie ieszcze potwierdzenia, zwłaszcza teraz, gdy się rzeczy y okoliczności we *Francyi* tak znacznie odmieniły.

Położyliśmy Odpowiedź Posła *Rossyjskiego* Hrabiego *de Romanzow* daną ziednoczoney tu *Francuskiej* Szlachcie, na której czele *Marzałek de Broglio* naydował się; kładniemy teraz y Przemowę mianą od *Marzałka* do Posła rzeczzonego iak następuje:

„ Wspaniała Monarchini *W. Pana*, dawno już ziednała sobie *Prawo* wo naymocniejsze do uszanowania y Zadziwienia od *Francuskiej* Szlachty; teraz zaś nabyła ieszcze tegoż *Prawa* do Wdzięczności y Miłości tejże Szlachty. Mając ia w Charakterze *Naczelnika* Szlachty zlecenie chlubne od niey powierzone oświadczenia tegoż *Hołdu* Imperatorowej *Nayjaśniejszey*, upraszam *Jmci Pana* Hrabiego *Romanzowa*, ażeby to do wiadomości Monarchini przesłał.

„Przym oraz sam Mości Panie Hrabió! nayrzetelnieysze dzięki, na-
„leżne W. Panu od wszystkiewy tu obecney Szlachty, za te Senty-
„menta, które za iey stroną iawnie okazałeś. „

Xiąże *de Nassau* niał tu dla siebie Dom na 4. Miesiące, płaci zaś na Miesiąc 40. *Karolinow*, y codziennie daie Stół na 40. Osób.

Z *Wiednia d. 18. Wrześ.* Zawczora przybyła tu wiadomość o zasfłym dnia 14. tego Miesiąca przyięciu przez Króla *Francuskiego Konstytucyi*, y o uroczystym zaprzyiężeniu oneyże. Wiadomość ta, tym większe na umysłach sprawiła tu wrażenie, im *Deklaracya Cesarza y Króla Pruskiego* dana Hrabie mu *Artezji w Pilnitz*, przez tę nową okoliczność, do uskutecznienia stała się prawie nie podobną, y podług wszelkiego do prawdy podobieństwa, zostanie teraz bez żadnego skutku.

Tuteyszy *Francuski Pofel Marquis de Noailles* odebrał od swoiego Dworu, iak tu głoszą, nowe Listy Kredencyalne. Wielu teraz także *Francuskich* tu przyiężdża *Demokratow*, którzy zdaia się być przekonani, że Cesarz żadnego kroku Nieprzyziacielskiego przeciwko *Francyi* nie rozpocznie.

Z okoliczności kilku sekretnie tu odprawionych Schadzek, na których deliberowano także y naradzano się iuż o *Francuskich Prawidłach za Wolnością*, miało dwadzieścia kilka Osób Dystryngwowanych wpaść w niełaskę Cesarzka; niektórzy zaś z tychże Osób, czekać ieszcze mają surowszego ukarania.

Obadwa *Papieskie Brevia*, jedno do Kardynała *Lomenie de Brienne*, drugie do całego Duchowienstwa *Francuskiego* y Ludu pisane, zostały od tuteyszey Ksiąg Censury zakazane.

Wielu z nayduiących się tu *Abbasow Włoskich* y mianowicie *Francuskich*, odebrało od *Policyi* na piśmie rozkaz oddalenia się z *Wiednia*.

Z *Lizbony* daia 4. *Września*. U nas tu publicznie zakazano o *Francuskich* Interessach mówić *pro y contra*, y z tey okazji wzięto iuż kilku *Portugalczykow y Francuzow* do aresztu tak, że gdzie ich osadzono? wiadomo nie iest. Wreszcie, wszystkie Reymenta nasze kompletuią, ale te, są iedynie przeznaczone do obrony naszego Kraiu; bo gdy *Hiszpania* rekwizycyą zaniosta do naszego Dworu do dania przeciwko *Francuzom* 12,000. Woyska, Dwór nasz odpowiedział: iż to Woysko w samymże Kraiu naszym iest potrzebne; ale Królowa nasza gotowa iest kazać wyliczyć Dworowi *Hiszpańskiemu* pieniądze na utrzymanie Woyska od 12,000. ludzi potrzebną.

DONIESIENIA Z WARSZAWY DNIA 19. PAŹDZIER: ROKU 1791.

W Księgarni *Gröllowskiej* w Marywilu Nro 475. na Sali nad Bramą znajdują się następujące Książki y Pisma różne: (1) Redakcyja Projektu pod tytułem: Rozgraniczenie Normalne w W. X. Litt. in fol: Zło. 1. gr: 15. (2) Mowy 41y JP. Józefa Wybickiego Delegowanego do Deputacyi *Codicy Stanisława Augusta*, Plenipotenta Miast Wolnych z Wydziału Poznań: w różnych czasach miane in 4to w Warsz: Zł: 1. (3) Przedmowa do Woyłka w Obozie pod Gołębiem przy poświęceniu Sztandarów miana przez Xiędza Piramowicza Kan: Katedr: Kamieniec: R. P. 1791. w Warsz: in 4to gr: 15.

Kurs trzymiesięczny Nauki Babiensia corocznie w *Siemiatyczach* ustanowiony, y teraz swoy początek mieć będzie nazajutrz po *Nowym Roku*, na który czas, zewsząd przyślano Białogłowy, przyjęte będą bez opłaty do Nauki: Przypomina się oraz Jarmark Tygodniowy w *Siemiatyczach* w dniu *Niepokalanego Poczęcia Najswiętszey Panny*, dnia 3. Grudnia przypadający.

P. *Buzana* y *Kompania*, handlujący Koperfztychami, przybył do tego Miasta z różnemi gatunkami Koperfztychów, to jest: Włoskich, Francuskich, y Angielskich, znajdują się t-ż różne Mapy y Atlasy satychowane przez nayspierwzych Artystów, podług Rysunków naysławniejszych Mistrzów. Mieszka w Kamienicy Pana Głazynkięgo na *Nowym Mieście* pod Nrem 263.

W Kamienicy na *Krakow: Przedmieściu* na rogu *Trebackiej Ulicy* pod N. 419. jest do nagięcia każdego czasu Pierwsze piętro z 6. Pokoiami meblowanemi, tudzież z Kuchnią, Szpiżarnią, Piekarnią, Stajnią, y Wozownią. Zyczący sobie nająć, ma się udać do JP. *Gordowskiego* Konf: ył: IKMc: w teży Kamienicy mieszkaiącego.

Dworek z Browarem y Ogrodem pod N. 2977. przy Magazynie Sakim na *Szulcu* jest do przedania.

W Księgarni P. *Kocba* pod Nrem 4. przy *Kollegiacia S. Jana* znajdują się *Dyaryusz* Seymików Mieycowego Miasta *Warszawy* y Wydziałowego Miast Wolnych Xłwa *Mazowieckiego* y *Woiewodztwa Rawskiego* w dniu 1. y 10. Sierpnia odprawionych, oraz z Instrukcyami dla Plenipotentów na Sejm przyłączonemi, in 8. alfa ruś. Zł: 4.

Dnia 15. tego Miesiąca, podczas *Rewii* pod *Prochowniami* odprawiającej się, wyciągnięto pewnemu Jegomości, czyli też sam zgubił, Saktiewę jedwabną w kolorach białym, zielonym, y czerwonym, mającą w sobie kilka Czerw: Zł: y pierśconek, czworokąt szafrowy, brylantami w koło y dużym kamieniem w środku ozdobiony. Kto by tę zgubę znalazł, albo gdzie postrzegł, ma dać znać do *Pałacu JP. Pröta Potockiego* *Woiew: Kijow: na Długiej Ulicy*, a przyzwonia odbierze nagrodę.

Z mocy uczynioney przez Sąd Kommissarski za Reskryptem od IKMc: do rozszadzenia *Sprawy Konkursowej Blumowskiej* wydanym Prorogacyi, Licytacya *Ogrodu wielkiego Blumowskiego* w koło w flupy murowane oparkanionego, z wizerkin zabudowaniem na *Dłocy Ceglany* pod Nrem 1117. iytuowanego w Rezydencyi JP. *Jana Białobrzezkiego* w *Rynku Starego Miasta Warszawy* pod Nrem 61. dnia 22. tego Miesiąca po południu o godzinie 2. odprawiać się będzie. Zyczący sobie wyżej wyrażoną Posłesiya nabyć, raczą w dzień oznaczony w mieyscu wymienionym znajdować się, y swoią Offerencyą oświadczyć.

Sąd Kommissarski Konkursowy, Reskryptem IKMc: do rozszadzenia *Sprawy Starozakon: Lewka Mendłowicza z Wyszogrodu* z jego Kredytorami y Debitormi oznaczony, w porządku dostatniejszego Dokumentów złożenia, po zawieszoney na rzetelność Ipiśanego Inwentarza przybędze, przecinając wszelkie przez kogożkolwiek żadać miane *Dylacye*, z *Limity* Dzieło swoje do dnia 2. Mca *Lisopada* Roku terażniejszego odwołać rozkazał; na którym Terminie tak Kredytorowie iako y Dłużnicy izby *Rawali*, wspomniony Sąd Kommissarski obwieszcza o nychże.

P. *Chmielewski*, niegdy *Krzysztofa* y *Józefa Chmielewskich* *Brat* rodziny, tudzież *Wdowa* y *Sukcesorowie Krzysztofa Chmielewskiego* na *Instancya* Szl: *Kazimierza Dobrzyńskiego*, po otrzymanych 3. *Kondemnatach*, pozwani przed *Woytowski* Miasta *S. Warsza*: aby na dzień 2. *Lisopada* stawili się, a to dla odebrania *Fortuny* po śmierci *Redziów*, bo inaczey, za zmarłych deklarewani będą.

tucyi, na śpiewanie *Te Deum laudamus* wydany. Król barzo oziębłe Pralata tego *Syzmatycznego* przyjął, a odbierając ten *Liść*, rzekł tylko: *Dobrze*, y twarz od niego odwrócił. Głębiey sięgał ów Szewc, aniżeli Pan *Bailly* y Pan *de la Fayette* w swoim o Królu zdaniu.

Wczora Uroczyście śpiewano *Te Deum laudamus* w Kościele Katedralnym, przy którym Nabożeństwie obecna była Deputacya z *Narodowego Zgrom:* z 24. Osób, Mucykalność, y inne Korpusy. Wieczorem wspaniałey ieszcze Królewskim kosztem illuminowano Ogród y Zamek *Thulleries* y Pola *Elizeyskie*, aniżeli w Niedzielę przeszłą. Ratusz także y całe Miastowicie znówu były oświecone. To tylko uważano, że gdy Król, Królowa, Królewic Następca, Corka Królowka, y *Madame Elżbieta*, illuminacyą oglądali w Ogrodzie y na Polach *Elizeyskich*, okrzyki *Vivat Krol!* nie dały się słyszeć z tą żywością, z jaką w Niedzielę przeszłą były powtarzane.

Na Sessyi *Narodowego Zgrom:* d. 25. między innemi dekretowano, że Kraie *Awenion* y *Wenaisin* tymczasem na dwa Dystrykta będą podzielone, y że trzech Deputowanych do Legislatury nowej mają przysłać. Dekret zapadły przeciwko tym, którzy Protestacyą oświadczyli na przeciw *Konstytucyi*, ialezy ieszcze w ten sposób rozszerzono, to jest: W przeciągu czterech Niedziel mają oni cofnąć

swoię *Protestacyę*, y wykonać przysięgę na utrzymanie *Konstytucyi* te-
rażnieyszey, inaczey odpadną od swych Urzędów. Niewiemy, czy pod podobną karę podpadać mają wszyscy przeciwko naszej *Konstytucyi* Protestanci Zagraniczni, to jest: Cesarz, Imperatorowa, Król *Hiszpański*, *Sardyński*, *Szwedzki* &c.

Na Sessyi *Narodowego Zgromadzenia* dnia 24. po żwawych sporach na poprzedney Sessyi iuż wznieconych względem Dekretu d. 15. *Maja* zapadłego o *Wolności* y *Prerogatywach Ludzi Kolorowych w Koloniach naszych*, dekretowano między innemi co następuje: Prawa tyczące się Stanu Osób niewolnych, y Stanu Politycznego Ludzi Kolorowych y *Negrow* Wolnych, tudzież Rozrządzenia względem *Ekzekucyi* tychże Praw, mają być zrobione od Zgromadzeń Kolonialnych w ciągu iednego Roku co do Kolonii *Amerykańskich*, y wciągu dwóch lat, co do Kolonii *Azyatyckich*, y wprost do Sankcyi (*niby*) Królewskiej przysłane, nie zważając na żaden poprzedni Dekret, mogący uwłaczać zupełney *Ekzekucyi* Prawa ninieyszym Artykułem Zgromadzeniom Kolonialnym nadanego. A tak ów Dekret *Narodowego Zgromadzenia* dnia 15. *Maja* zapadły, który w Koloniach naszych *Amerykańskich* tyle zamieszania sprawił, cofnięty został. Cofniemy ieszcze y więcej, gdy nas bieda Domowa y Zagraniczna Moc do tego przymusi. Na teyże Ses-

sy stańło ieszcze: że Kassa Extraordinarynych Przychodów ma zaliczyć 3. Milliony 318,500. *Liwrow* na Pensye dla Sędziów w Kraiu, a 4. Milliony 128,000. *Liwrow* na Pensye dla Korpusów Administracyjnych. (A dla *Propagandyistów* wiele?)

Na Sessyi dnia 25. dekretoowano, że Deputowani do *Legislatury Niemieckiej* dnia 1. Października rozpocząć mają swoje Sessye na Sali *Narodowego Zgromadzenia*.

Planta *Edukacji Narodowej* ułożona od przeszłego Biskupa *d'Autun* *JX. de Talleyrand*, do decyzji nowego *Prawodawstwa* została odłożona.

Z *Koblencz d. 25. Września*. *Posel Rosyjski* przy tutejszym *Dworze*, y przy *Dworze Xiążąt Francuskich* akkredytowany, *Hrabia de Romanzow*, otrzymał we *Szrodę* *Kuryera z Petersburga*. *Nazajutrz*, to jest dnia 22. *Września*, *Francuski Marszałek de Broglio* na czele 800. *Francuskiej Szlachty* udał się do tegoż *Posla Rosyjskiego* dla uczynienia mu *attencyi* swoiey. *Posel Rosyjski* miał do nich *Mowę następującą*:

„ *Mości Panie Marszałku, y inni Mości Panowie!* *Monarchowie* wszyscy, czuwający nad *pomyślnością* swych *Poddanych*, *Narody* wszystkie troskliwe o *utrzymanie* swiego *szcześcia*, podług wszelkiego do *prawdy* podobieństwa, nieróżniają się *zdaniem* względem *niniejszego losu Francyi*. *Lecz* *najpierwiey* u-

szanowania *Hold* odebrać od *W. Panów*, *szufnie* było *zachowane* dla *znakomitego* *zawzse* *chwałę* *Panowania Katarzyny*. „

„ *Nayodlegleysze* *Państw* *granice* *nikną*, *skoro* *Monarchini* *Wielka* *na* *Cnoty* *y* *talenta* *weyrzy*. *Katarzyna* *iuż* *W. Panom* *obca* *nie* *jest*. *Z* *kontentowaniem* *ona* *widzi*, *iakie* *Francuska* *Szlachta*, *wspianiałomyślności* *wyfokiey*, *z* *Cnot* *w* *dziedziectwie* *od* *swoich* *Przodków* *wziętey*, *dowody* *daie*. *Czuie* *Ona*, *iak* *taż* *Szlachta*, *przez* *swą* *wierność* *y* *stałe* *przywiązanie* *do* *Interessu* *Monarchii*, *podobne* *Sentymenty* *wpaia* *w* *umysły* *innych*. „

„ *Stawie* *Imperatorowey* *zdawało* *się* *iuż* *na* *niczym* *zgoła* *więcey* *nie* *schodzić* *dotąd*; *przez* *krok* *atoli* *teraz* *uczyniony* *od* *W. Panów*, *Stawa* *ta* *została* *ieszcze* *barziecey* *podwyższona*. *Ja* *pełen* *uszanowania* *będąc* *ku* *W. Panom*, *y* *ku* *stawnemu* *Woiownikowi*, *którego* *na* *czele* *W. Panów* *widzę*, *dzień* *dzisieyszy* *za* *Epoche* *naypiękniejszą* *życia* *mego* *poczytywać* *nie* *przestanę*. „

Wypis z Listu z Jassy d. 7. Września. *Xiążę Potemkin*, *który* *do* *zupelnego* *iuż* *powrócił* *zdrowia*, *w Jassach* *teraz* *nayduie* *się*. *Władza* *dzień* *wyglądamy* *tu* *przybycia* *Pełnomocników Turckich* *na* *Kongres*, *maiący* *się* *tu* *odprawić* *przeznaczonych*. *Xiążę Repnin*, *z* *rozmaitemi* *innemi* *Generalami*, *z Gallaczu* *tu* *przyjechał*.